

ความเห็น คณะกรรมการตัดสิน
ข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม
รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2552

การประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยมประจำปี 2552 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง โดยเป็นผู้แทนฝ่ายข่าวจากสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ได้ทำการกลั่นกรองข่าวและส่งให้คณะกรรมการตัดสินได้พิจารณา ซึ่ง รางวัลข่าวโทรทัศน์ ประจำปี 2552 แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน

มีข่าวส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 25 เรื่อง จาก 6 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการกลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

1. “เปิดโปงขบวนการขายที่ดินพระราชทาน หนองพลับ กลัดหลวง” จาก บริษัท มีเดีย สตูดิโอ จำกัด
2. “สวมสิทธิ์คนพิการ” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
3. “เปิดโปงขบวนการปลอมบัตรประชาชน” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
4. “ชำแหละทุจริตซื้อโต๊ะเก้าอี้ในภาคอีสาน” จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
5. “ลักลอบนำเข้ามันสำปะหลังจากกัมพูชา จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
6. “พระวัดปากบึงมั่วสีกา” จาก สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
7. “ขบวนการตัดไม้เถื่อนคลองหัวช้าง” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
8. “ข่าวส่วยตากใบ” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
9. “ข่าวขบวนการค้าของหนีภาษี” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
10. “คำสัตรีป่าข้ามชาติ” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

รางวัลชมเชย ได้แก่เรื่อง “เปิดโปงขบวนการปลอมบัตรประชาชน”

จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

ผู้ผลิตผลงาน คือ สันติวิธี พรหมบุตร

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

พระตุน ชาวพม่าซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดพังงาต้องการบัตรประชาชนไทย จึงจ่ายเงินให้ขบวนการทุจริตเพิ่มชื่อทำบัตรประชาชน จำนวน 1 แสนกว่าบาท ขบวนการนี้นัดหมายให้เขาไปทำบัตรประชาชนที่สำนักทะเบียนอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยจ้างนางนันทา ปากดี ชาวตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนครพนม 1 หมื่นบาท อุบลโลกนี่ให้เป็นมารดาของพระตุนและชาวต่างด้าวอีก 2 คน ในคราวเดียวกัน พระตุนได้ชื่อใหม่เป็นคนไทยว่าวิระ ปากดี ต่อมาเขาได้รับแต่งตั้งเป็นรักษาการเจ้าอาวาสวัดย่านยาว อำเภอ

ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา แต่เมื่อมีการร้องเรียนให้ตรวจสอบที่มาของเขา ก็พบเงื่อนงำการจ่ายเงินซื้อบัตรประชาชนดังกล่าว และยังพบว่า สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม ที่เดียวกับที่พระตุนไปถ่ายบัตรประชาชน มีการทุจริตลักษณะนี้อีกกว่า 200 ราย

จุดเด่น

- สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ดี
- กระบวนการผลิตดี มีความเป็นละคร(drama) ทำให้การนำเสนอน่าสนใจ มีการสืบสวน สอบสวน
- ผู้สื่อข่าวมีความพยายามในการลงพื้นที่
-

ข้อสังเกต

- เป็นเรื่องเก่า ขาดความสด ใหม่

รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่เรื่อง “ขบวนการตัดไม้เถื่อนคลองหัวช้าง” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ผู้ผลิตผลงานมีรายชื่อดังนี้ 1. สุธยา แก้วขำ 2. กฤษณะ อิวังโส 3. อุดลย์ ไทยกุล 4. เทพนรงค์ เพ็งสวัสดิ์ 5. กรวิสุทธิ์ กังพยา

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหัวช้างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง เป็นโครงการขนาดใหญ่ ใช้งบประมาณเกือบ 1,000 ล้านบาท ซึ่งมีการก่อสร้างติดกับเทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุงซึ่งเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์ ของจังหวัดพัทลุง โดยระหว่างการก่อสร้างมีการตัดไม้ในพื้นที่ก่อสร้างจำนวน 3,000 ไร่ ออกก่อน ซึ่งการตัดไม้ออกจากสถานที่ก่อสร้างซึ่งดำเนินการโดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ นั้น เป็นช่องว่างให้เกิดขบวนการลักลอบตัดไม้เถื่อนกลุ่มใหญ่ขึ้น ซึ่งมีการร่วมมือกันระหว่างผู้มีอิทธิพล นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการในหลายหน่วยงาน โดยลักลอบตัดไม้ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด โดยนำมาสวมตอกกับไม้ในสถานที่ก่อสร้างทั้งที่ไม่ใช่สถานที่ก่อสร้างถูกตัดหมดไปนานแล้ว

จุดเด่น

- ผู้สื่อข่าวมีความพยายาม มีการวางแผนการทำงาน ถึงแม้ว่าจะมีความเสี่ยงและอาจมีผลกระทบเกิดขึ้นหลังจากการนำเสนอข่าวออกไป
- มุมกล้องดี มีการวางแผนการถ่ายทำ
- ผลสะท้อนจากการทำงานข่าวชิ้นนี้ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องขบวนการลักลอบตัดไม้ ได้รับการจับกุม

2. ประเภทสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์

มีข่าวส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 39 เรื่อง จาก 9 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ
กลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

1. “ข้อพิพาทที่ดินรัฐ-ชาวบ้าน ปัญหา "อมตะ" ของไทย จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
2. “ใต้ฟ้าเดียวกัน” จาก สถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี
3. “คนไทยไร้แผ่นดิน” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
4. “วาระประเทศไทย ชุด แอดมิชชั่น” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
5. “รายการเปิดปม ตอน นักมวยเด็ก” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
6. “รายการเปิดปม ตอน กว่าจะเป็นคนไทยเต็มขั้น” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
7. “ปลอมใบสั่งโตโยต้า” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
8. “ปฏิรูปรถไฟไทย” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
9. “วาระประเทศไทย ชุด ยาแพง” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
10. “วาระประเทศไทย ชุด ฤ ชายหาดไทยจะพังทลายจนสูญสิ้น” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

รางวัลชมเชย ได้แก่ เรื่อง “ปฏิรูปรถไฟไทย” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย

ผู้ผลิตผลงาน คือ กองบรรณาธิการข่าวทีวีไทย

ได้รับโล่เกียรตินิยม พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท(สองหมื่นบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

สืบเนื่องจากวันที่ 5 ตุลาคม 2552 เกิดอุบัติเหตุรถไฟตกรางที่สถานีเขาเต่า อ.หัวหิน จ.
ประจวบคีรีขันธ์ มีผู้เสียชีวิต 7 คน และบาดเจ็บกว่า 60 คน การสอบสวนหลังเกิดเหตุครั้งนั้นทำให้สังคม
ทราบถึงปัญหาที่สะสมมาอย่างยาวนานของการรถไฟแห่งประเทศไทย รัฐวิสาหกิจภายใต้การบริหารของ
กระทรวงคมนาคมอย่างถึงรากถึงโคนที่สุดครั้งหนึ่ง ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายบริหารการรถไฟฯและ
สหภาพแรงงาน ทำให้สังคมกว้างวิพากษ์วิจารณ์การรถไฟฯ ทั้งในแง่การบริหารงานรวมถึงบทบาท
ของสหภาพแรงงานและยังเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการรถไฟฯ เนื่องจากเห็นว่าปัญหาเกิดจากการบริหาร
ที่ล้มสมัยจนทำให้การขนส่งระบบรางของไทยล้าหลังกว่าประเทศอื่นๆ ทั้งๆ ที่เป็นประเทศแรกๆ ใน
เอเชียที่มีการรถไฟฯ

จุดเด่น

- เนื้อหาครบถ้วน รอบด้าน มีการอ้างอิงข้อมูล
- การเดินเรื่องน่าสนใจ การร้อยเรื่องราวดี
- เปิดมุมมองใหม่ คือประเทศไทยเป็นประเทศแรกๆ ในเอเชียที่มีรถไฟแต่ปัจจุบันล้าหลังกว่า
ประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อสังเกต

- กระบวนการผลิต เรื่องของเสียงประกอบ (sound effect) ไม่ค่อยมี

รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่เรื่อง “ใต้ฟ้าเดียวกัน”

จาก โทรทัศน์วอยซ์ทีวี

ผู้ผลิตผลงาน มีรายชื่อดังนี้ 1. ดวงพร อัสววิไล 2. สมพร น่วมทอง 3. สุทธิพงศ์ บุรณเกียรติกุล
4. ชรัมย์ย์ จันทร์แจ่ม

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท(ห้าหมื่นบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

เป็นเรื่องที่สร้างขึ้นเพื่อสะท้อนภาพรวมปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นเจาะลึกพื้นที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งเป็น 1 ใน 5 อำเภอ ที่มีสถิติการก่อเหตุความไม่สงบสูงสุดในรอบ 6 ปีไฟใต้

จุดเด่น

- เนื้อหาดี ละเอียด ยกตัวอย่างได้ดี รอบด้าน ไม่มีอคติ ดูแล้วเข้าใจ
- ผู้สื่อข่าวมีความตั้งใจในการทำงาน มีความพยายาม รู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งข่าว เข้ากับแหล่งข่าวได้ดี
- กระบวนการผลิตดี มีความพิถีพิถันในการถ่ายทำ
- ใช้เสียงเพลงประกอบ ทำให้มีความรู้สึกร่วม

ข้อสังเกต

- ใช้ภาพเก่ามาประมวล ไม่ได้ถ่ายทำเองทั้งหมด

3. ประเภทข่าวเหตุการณ์

มีข่าวส่งเข้าประกวด 24 เรื่อง จาก 6 หน่วยงาน ผ่านการกลั่นกรองจากคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเข้ารอบ จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

1. “สงกรานต์เลือด การเมืองไทย” จาก สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
2. “เหตุการณ์การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ในช่วงเมษาฯ จลาจล” จาก สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
3. “ระเบิดหน้าร้านอาหาร จ.นราธิวาส” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
4. “นาที่ชีวิตในกระทรวงมหาดไทย” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
5. “รปภ.ผู้นำอาเซียน” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

รางวัลชมเชย ได้แก่เรื่อง “นาที่ชีวิตในกระทรวงมหาดไทย” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
ผู้ผลิตผลงานคือ วีรยุทธ บุญงอก
ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 20,000 บาท(สองหมื่นบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองในเดือนเมษายน 2552 เกิดเหตุกลุ่มคนเสื้อแดงบุกrukเข้า
ไปในกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ต้น บริเวณประตูรั้ว ฝ่าแนวตั้งรับของเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่ง ไปจนถึงการ
เข้าประชิดรถยนต์ของนายกรัฐมนตรี ซึ่งในเวลานั้นยังไม่ทราบว่าเป็นรถที่ออกแบบมาเพื่อกันกระสุน

จุดเด่น

- เป็นภาพที่น่าเสนอในมุมสูง ทำให้เห็นภาพเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจน

รางวัลยอดเยี่ยม ได้แก่เรื่อง “รปภ.ผู้นำอาเซียน” จาก สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
ผู้ผลิตผลงานคือ ชัยรัตน์ วงศ์ผ่อง
ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัล 50,000 บาท(ห้าหมื่นบาทถ้วน)

เรื่องย่อ

จากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองในเดือนเมษายน 2552 เกิดเหตุกลุ่มคนเสื้อแดงบุกrukเข้า
ไปในบริเวณโรงแรม สถานที่จัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่เมืองพัทยา ตั้งแต่ต้น ตั้งแต่เริ่ม
เหตุการณ์ จนกลุ่มคนเสื้อแดงบุกเข้าประชิดตัวผู้นำชาติอาเซียนด้วยความหึกเหิม จนกระทั่งเมื่อทีม
อารักขาผู้นำอาเซียนอพยพผู้นำชาติอาเซียนด้วยความเร่งรีบเพื่อความปลอดภัย จนทำให้ต้องยกปืน
ขึ้นมาประทับขู่ผู้ชุมนุมที่กำลังใกล้จะประชิดตัวผู้นำอาเซียน

จุดเด่น

- ภาพทีมอารักขายกปืนขึ้นมาประทับขู่ผู้ชุมนุมเป็นภาพที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ถือเป็นภาพลับ
เฉพาะที่น่าสนใจ
- ช่างภาพมีความพยายามในการตามถ่ายภาพ

ข้อสังเกตในภาพรวมปีก่อนหน้า(2551)

- ผลงานที่ส่งเข้าประกวดในปีนี้มีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ
- ด้านการผลิตผลงาน เช่น การถ่ายภาพ การตัดต่อ การใช้เสียงประกอบผลงานดีขึ้น
- การส่งผลงานเข้าประกวดของแต่ละสถานีโทรทัศน์ในปีนี้มีมากขึ้นและมากที่สุดที่จัดงานมา นอกจากนี้
ยังมีผลงานส่งเข้าประกวดเกือบทุกสถานีอีกด้วย
- ประเด็นการนำเสนอยังเป็นประเด็นเดิมๆ ไม่ค่อยพัฒนา

- บางสถานีมีการจำลองเหตุการณ์ซึ่งจะทำให้คนดูเข้าใจเนื้อหามากขึ้น แต่อาจทำให้ความน่าเชื่อถือของข่าวลดลงและอาจเป็นการชี้นำคนดูให้เชื่อตามเหตุการณ์ในสถานการณ์จำลองได้
- ในปีที่ข่าวโทรทัศน์ มีการทำเป็น Series มากขึ้น ทำให้เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง
- การประกวดประจำปี 2552 คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง เสนอให้มีการเพิ่มเติมรายละเอียดประเภทข่าวในหลักเกณฑ์การประกวดให้มากขึ้น เพื่อความชัดเจนและให้ผู้ส่งผลงานสามารถพิจารณาเนื้อหาข่าวของตนเองได้ว่าควรส่งประกวดในประเภทใด เช่น การแบ่งประเภทข่าวที่ออกอากาศ ว่าเป็นช่วงข่าว หรือ รายการ

ข้อสังเกตในภาพรวมปีนี้(2552)

คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง

- รูปแบบการนำเสนอ ยังคงรูปแบบเดิมๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก เช่น ภาพผู้สื่อข่าวอยู่ในเหตุการณ์ การเปิดหน้าผู้สื่อข่าว เป็นต้น
- ข่าวสืบสวนสอบสวนให้ความสำคัญกับสิทธิต่างๆ มากขึ้น เช่น การทูลจริต สิ่งแวดล้อม คนพิการ
- การใช้กราฟิกประกอบ เช่น การใช้สี ภาพวาด การแต่งหน้าจอ เพิ่มความน่าสนใจให้ผู้ชมมากขึ้น
- กระบวนการผลิต มีการวางแผนการทำงาน เป็นขั้นตอน มีบรรณาธิการคอยกำหนดทิศทาง
- มีการพิสูจน์หลักฐานด้วยตัวของนักข่าวเอง ไม่เชื่อแต่แหล่งข่าว
- ผลงานที่ส่งเข้ามาส่วนใหญ่ ไม่สะท้อนปัญหาเด่นๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา ไม่มีข่าวเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาการทูลจริตในโครงการไทยเข้มแข็ง ชุมชนพอเพียง
- ส่วนใหญ่ผลงานที่ส่งเข้ามา มีการทำเป็น Series มากขึ้น ซึ่งมีบางเรื่องมาถึงตอนสุดท้ายแล้วแต่ยังไม่สามารถคลายปมให้ผู้ชมเข้าใจได้

คณะกรรมการตัดสิน

- ผลงานโดยรวม ดีขึ้นมาก โดยเฉพาะประเภทข่าวสืบสวนสอบสวนซึ่งมีรางวัลยอดเยี่ยม หลังจากที่ไม่ได้มีผลงานใดได้รับรางวัลนี้มาหลายปีแล้ว
- จำนวนผลงานส่งเข้าประกวดมีมากขึ้นกว่าปีแล้ว
- ประเภทสารคดีเชิงข่าว ประเด็นเนื้อหาดี
- กระบวนการผลิต(Production) ยังต้องปรับปรุงโดยเฉพาะประเภทสารคดีเชิงข่าว มุมกล้อง แสง ความสวยงาม การตัดต่อและการลำดับภาพ
- การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เช่น การใช้เฮลิคอปเตอร์ทำข่าว ควรใช้เพื่อความเป็นประโยชน์ต่อเนื้อหาข่าวมากกว่าการแสดงถึงความทันสมัยหรือการตลาด